

ство влачени! Мило спасение отъ никѣдъ! Бѣдни подъ Турскы мечъ положени! *Гл. 107.* На **никѣдѣ** ни въ какомъ направлени: Та шибала отъ една страна, шибала отъ друга страна, а тѣ нѣ сѣ мръднали на никѣдѣ! *Пк. 138.* На никадѣ не го свѣртало нито на истокъ, нито на западъ. *Л. Д. 1875 р. 147.* За **никѣдѣ** никуда: Ни на джѣдъ, ни на вѣтарѣ. (За никаде не ~~ис~~ни на что не ходенъ). *Кн. 96.*

Нимъ Ними *формы мѣст. 3-го лица множ. числа въ соединеніи съ предлогами:* Близу до нимъ. *М. р. 523.* Неколку люде си хващатъ за ноевъ на тавецъ подъ еденъ главникъ, кои ги бранить; а други надворъ отъ тавецъ-отъ пдѣтъ околу нимъ за да грабеетъ робие. *ib. р. 523.* Юди и Стѣп, кога видатъ некого во вода хвърлятъ косите и въ нимъ го силетвѣтъ и го удаватъ. *ib. р. 524.* Кой отъ нимъ (отъ синовите) скочить новике отъ другите, нему първо ке дадитъ да сѣ напѣтъ отъ карстената вода. *ib. р. 523.* Децата имаатъ зготвени вици силетени, кои сѣ викаетъ суровици. Со нимъ раното на Вожики ходѣтъ отъ кука въ кука. *ib.* Имъ сѣ казафъ цѣрна робинчица И отъ рѣце я отъ нимъ избегофъ. *М. 191.* Зададе сѣ магли и пра'о'и, По нимъ пдѣтъ силни вѣулицы. *ib. 18.* Сѣ зададе темна магла Тая пдѣтъ пра'у на ними. *ib. 24.*

Нинѣ (*Шумненское нар.* теперь (*син. сега*). *Пс. I, 1882 р. 175.* А кой-то момѣ пригѣрниѣ, Пригѣрниѣ и ѣ цалуна, Той нѣм да си кердѣса, Отъ нинѣ дорѣ до вѣка. *Б. II, 56.* Азъ това отколѣ чювамъ, нѣ не смѣяхъ да ти продумамъ; нѣ нинѣ не е за крияние. *Бѣсковъ Изг. Ст. 9.* Майно ле старо, свикарва, Ду нине би ми свикарва, Утѣ нини мама ружденна. *Бонч. Н. II. 157.*

Нинешенѣ *пр. нинѣшній. Ц.*

Нирецъ *с. м. Нирище с. с. нирище:* Тамъ подъ планинѣтъ извира вода а на врѣхатъ има нирецъ. (*На вершинѣ гори, изъ подножія которой бѣтея ключомъ вода, есть нирище*). *Р. 79.* Болнѣ въсѣдна конь-атъ и принусяжъ къмъ свойатъ нирецъ. *ib. 157.* Златкино тѣлѣ отнесохъ въ нирище Бодро на входа си опѣлчихъ, храборно чѣкахъ азъ бойлище, Нѣ българскый умленѣ гласъ чюхъ! *Гл. 33.* Въ Българии сѣществуватъ нирища и пещери, дѣ ходятъ селци на поклонение и мнѣтъ си съ пахождаемажъ въ тѣхъ водѣ почитамажѣ ѣ за свѣтъ. *Пк. XV.*

Нирѣж *гл. св. нирпу:* Дявола, за да се покаже, че не е поѣдолен, саблѣкал са, нирѣжъ въ водата. (Не могѣ да кажъ на вѣрно, да ли глагольтъ „нирѣжъ се“ е угазилъ въ Панагюрската народна рѣчь, или покойниѣ Бончовъ го е взелъ изъ Русскій езикъ). *Пс. VIII, 125. (ср. макед. норнамъ).*